

Те ж саме стосується і моєї юридичної освіти.

Я маю дві юридичні освіти: одна — базова, інша — спеціалізована в Академії прокуратури України. Я магістр права з кримінології та кримінальної психології, і мені дуже довго здавалося, що ці два дипломи — результат найбільш бездарно витрачених років у моєму житті.

А потім я написала детективний цикл з опорою на ці знання.

Чому так дивно складається: те, що ми найбільше у своєму житті не любимо, нас найбільше й визначає?

Справжня назва міста мого дитинства в цій книжці все одно не прозвучить, проте мені здається, що місто, в якому розгортаються події роману, тепер має походження і заслуговує більше не залишатись безіменним.

І назва його — Лиховоди.

Бо йому так личить.

ВІД АВТОРКИ

Пролог

За десять років до подій

Світало. Михайліна встигла прокинутись за декілька хвилин до того, як перші кволі сонячні промені заповзли в кімнату, і непорушно спостерігала за її перевтіленням — від напівсірої темряви до натяку на новий день. У спальні було прохолодно: вікна залишалися відчиненими на ніч. Все життя вона любила ці ранкові хвилини, коли свідомість перебуває на туманній межі між двома реальностями, і на мить здається, що від тебе щось *залежить* — наприклад, у якій з них залишитись назавжди.

На столику біля ліжка мляво виблискувала скляна попільничка — бачить Бог, їй довелося багато всього пережити. І затхлі стіни підвального кабінету Михайліни у Міністерстві внутрішніх справ, і своєрідний затишок поїздів, у яких довелось об'їздити пів країни за наказом зверху, щоб сприяти розслідуванню злочинів на місцях, і шеренгу із орендованих на короткий час квартир — переважно недалеко від місцевої поліції, щоб не втрачати часу, і безсонні ночі, що плавно перетікали в ранки, — зосереджені, напружені від думок на перегін одна іншій, і нарешті перше місто, яке можна було назвати *своїм*, рідним. *Лиховоди*. Так називалось місто, яке заманило її у свої тенета і змусило залишитись без жодного натяку на примус.

Вперше в житті вона захотіла десь залишитись.

Сама, з власної волі.

Менш ніж за рік Михайліна відчула себе тут удома, абсолютно на своєму місці, хоч зі сторони це їй здавалось абсурдним — проміняти начищену до блиску столицю і кар'єру в Міністерстві внутрішніх справ на задріпане містечко зі статистикою нерозкритих злочинів, схожою на нескінченну чергу душ у чистилищі. Ключове слово — здавалось. *Що може знати хтось інший про мене, якщо ніхто — не я?*

За звичкою дівчина потягнулась по сигарети на столику і, не дивлячись в ту сторону, з напівзаплющеними очима, на автоматі витягла одну.

Останню.

На коротку сонну мить Михайліна здивувалась, що у неї залишилось так мало — всього одна? У її житті часто кусень хліба не знайдеш, але пристойний запас сигарет — це святе і недоторканне. Вона незадоволено примружила очі і зауважила, що в попільничці вдвічі більше недопалків, ніж завжди. А тоді згадала.

Вчорашній вечір, ніч. І все інше — теж.

Михайліна м'яко зачепила пальцями запальничку і тихо, без зайвого шуму, повернулась усім тілом до іншої сторони ліжка.

Чоловік біля неї дихав так тихо, наче був мертвим.

Голова на подушці, злегка повернута на бік. З часу їхнього знайомства — а це було якраз рік тому — світло-русяве волосся відросло майже до плеч. Вії довгі, як у дівчини, не чорні, а майже прозорі й закручені, ніби в цьому був хоч якийсь еволюційний сенс. Волосся на тілі було таким світлим, що складно було його помітити — й від того він здавався зовсім юним. Крихітний срібний хрестик на шиї ще більше додавав йому абсолютно невиправданої невинності.

Його грудна клітка непомітно підіймалась уві сні, — і якби вона хоч трохи його не знала, то зі сторони їй здалося б, що він ще *нічого* у цьому житті не бачив. Такий безтурботний, легкий сон міг бути тільки у розуму, який ще нічого не знає про справжнє зло. У розуму, який живе у своїх зафільтрованих уявленнях про світ як хорошу й дружелюбну місцину, де панує справедливість і кожен отримує належне.

А світ — зовсім не хороше місце.

І чоловік, з яким вона сьогодні прокинулась, як ніхто інший, чудово знав про це.

І його це абсолютно не обходило.

Що ж було вчора — поволі скидаючи з себе тенета сну, пригадувала Михайліна. Те ж саме, що і завжди. Те саме, що повторювалось впродовж року з періодичністю мінімум два рази на тиждень, а інколи й частіше. Те саме, що мало обмежитись одним разом і давно пора було припинити.

Секс має бути близькістю, а не відчаєм.

Михайліна простягнула руку із затиснутою між пальцями сигаретою і поставила йому на впадину між грудьми. Він не поворухнувся, але очі як за командою розплющились. Блакитні, різкі, з крихітною чорною зіницею посередині.

— Твоє щастя, що я без ножа, — тихо промовив Ілля і злегка примружився від світла, що падало йому на обличчя з вікна навпроти.

— Твій ніж на підлозі, — відповіла Михайліна і, забравши руку йому з грудей, припала собі сигарету. За тим загорнулась у простирadlo й зіперлась на лікті. — У разі чого ти б не встиг його знайти.

— У разі чого... — чоловік всміхнувся, і вона — теж.

— Нам не слід разом спати, — сказала дівчина.

— Тобто в одній кімнаті? — Ілля плавно, точним рухом підчепив у неї з пальців сигарету і припіднявся на своїй подушці.

Михайліна зиркнула на нього невдоволено, та їм обом було ясно, що за тим поглядом ховається дещо інше. Він був повністю голим і, на відміну від неї, особливо тим не переймався. Простирadlo ковзнуло з його тіла на підлогу, і Михайліна зробила вигляд, що їй до того байдуже.

— Ми забуваємось, — вже серйозніше мовила дівчина. — А не повинні. Це може зашкодити нам обом.

Ілля віддав їй скурену до середини сигарету. Ця тема піднімалася між ними не вперше — і найчастіше вдень, коли емоції вже були приглушені, тож вони обоє могли згадати про інші важливі сторони свого життя. Вночі легко відкинути весь світ — так, наче його не видно; можна зробити вигляд, що для страхів нема причин, що все можна легко вирішити, а якщо ні — то відкинути.

А ранок приносить нові очікування.

І страхи знову набувають тілесності.

На лівій руці чоловіка слабкими багряними плямами розливалися крихітні сліди від ін'єкцій — мітка колишнього наркомана. Старі сліди, але живучі. Від кожного проколу до наступного найближчого тягнулася витатуйована чорна нитка і їх було так багато й рясно, що всі разом вони формували місиво з перехрещених й накладених одне на одного ламаних ліній. Ямки, що залишилися від уколів, були недоторканими і ще дужче виділялися на фоні нагромаджених темних ліній, які він регулярно оновлював у салоні. Михайліна ніколи не питала, для чого.

— Я завжди пам'ятаю про небезпеку, — після короткої паузи відмахнувся він. — Не переймайся. Зі мною ти захищена.

Його рука ковзнула до неї під простирadlo, і Михайліна слабо її відштовхнула.

— Мені треба збиратись на роботу, — вона зробила ще одну зтяжку.

Ілля глянув на неї довгим, пронизливим поглядом. Люди часто казали їй, що не захваті від того, як вона дивиться: відчували себе голими, як під рентгеном. Відчували, що вона знає геть усе, приховане за ширмою. Така зворотна сторона людської глибини: іноді у неї хочеться вдивлятися, а іноді — вона засмоктує. Ілля ж був інакшим — його погляду вона не боялась, приховувати їй від нього було майже нічого, але він дивився так, що їй було ясно: цей чоловік точно знає, чого хоче.

Михайліна переплела свої пальці з його. Він схопив її за шию і притягнув до себе, щоб поцілувати. Цього вона не любила, але ковзнула своїм язиком по його губах — так, заради ввічливості.

— Ні, — він відтягнув її від себе зовсім трохи; її обличчя розслабилось, очі були напівзаплющені. — Будь зі мною повністю.

— Добре, — пробурмотіла вона і нарешті дала себе поцілувати нормально. Її ніжності вистачило ненадовго — рівно до того моменту, поки вона почала збуджуватись, а тоді одразу ж відштовхнула, притулилась головою до його грудей і забрала свою руку з його долоні.

— Мені *справді* треба на роботу.

Вільною рукою він погладив її волосся.

— І в мене закінчились сигарети, — пробурмотіла дівчина за декілька хвилин, коли її дихання трохи заспокоїлось. Обличчям Іллі пробігла коротка тінь: вони спали разом вже досить довго, і хоч раз в житті після спільно проведеної ночі він хотів би почути від неї щось менш побутове.

Щось, бодай віддалено схоже на прив'язаність.

— У мене теж, — глухо відповів він.

— Захищеність — це ілюзія, — не до теми мовила вона.

— Що? — здивувався Ілля.

— Ти сказав, що з тобою я захищена, — продовжила Михайліна. — Але у Лиховодах навряд чи хтось може назвати себе захищеним. Якщо хтось з поліції дізнається про тебе, мені кінець. Якщо хтось з твоїх дізнається про мене, тобі теж буде несолодко. Отак-от нехитро тут все влаштовано.

Ілля ніяк не міг звикнути до того, як працює її мислення. Секс, сигарети, поліція — жодної лінійності.

— Ніхто не дізнається, — Ілля продовжував гладити її волосся. — Нікому нічого не відомо.

— Звідки така впевненість?

— Я просто знаю і все, — тихо сказав він і опустив руку на її оголене плече. — Нутром відчуваю.

— Просто відчуваєш і все?

— Відчуття — це і є *все*. Не мені тобі казати, — посміхнувся він. Михайліна підняла на нього очі. У світанковому світлі його обличчя було розслабленим — увечері він ніколи таким не був, тільки зранку. — З нас двох ти профайлер, а не я. Тобі краще знати.

Справи не розкриваються на відчуттях, так їй колись говорили. Ці слова надовго застрягли в її мозку, і під час

кожного розслідування вони виповзають на поверхню знову. Тут Ілля мав рацію: вона була живим доказом того, що часом голі знання — ніщо. Потрібно дещо значно глибше.

Зло завжди одягнене в найкращі логічні конструкції.

Інколи розпізнати його можливо лише нутром.

— Ти відходиш від теми, — дівчина м'яко скинула його руку з плеча, припіднялася і потягнулась по сатиновий халат, який сумирно чекав свого часу на підлозі з його сторони ліжка. Ілля спостерігав за тим, як тканина лягала на її худенькі плечі, і в грудях йому чомусь защемило.

Він знав, що *це все* ненадовго. Вони обидва знали.

— Чому ти залишилась тут? — зненацька спитав він. — Вже минув майже рік, а я так ні разу й не спитав. — Ілля дивився, як вона мовчки підійшла до шафи і щось витягла звідти. Його плечі за звичкою на мить напружились, аж поки вона не обернулась, помахавши видовженою сріблясто-блакитною коробкою.

— Ось де вони! — радісно вигукнула Михайліна і з-під лоба глянула на чоловіка. — Розслабся, це всього лиш запасні сигарети. Я думала, що вони вже давно пішли в розхід. А ні.

Дівчина кинула йому коробку на ліжку і, поки він її відкривав, після короткої паузи відповіла:

— Не знаю чому. Просто відчула, що це місто — *більш моє*, аніж будь-яке інше. У цьому немає логіки.

— Під час першого ж розслідування тебе тут ледь не вбили, — нагадав Ілля й простягнув їй сигарету.

— Кажу ж, немає логіки, — посміхнулась дівчина і знову лягла, витягнувши ноги вздовж ліжка. З її лиця складно було щось прочитати, та чоловік відчував, що це не та тема, яку їй хотілося б сьогодні обговорювати.